

mæssige agglomerationer på begge sider af Sundet har skabt gennem tiden.

Der er givetvis behov for en bog af denne karakter ikke alene i Polen men også ude i verden, og Walczaks bog er af en sådan lodighed, at den faktisk fortjente at blive oversat til engelsk.

Karl-Erik Frandsen

Tropical soils of Nigeria in engineering practice. Ed. by S. A. Ola.

Balkema, Rotterdam 1983. X, 326 s., ill. 24 cm. USD 25.-.

Denne bog giver gennem en række artikler af forskellige forfattere et indblik i Nigerias geologiske opbygning samt jordfysiske forhold, der især har betydning for ingeniørarbejder som fx vejbygning. Bogen er indelt i 5 hovedafsnit. Det første beskriver Nigerias geologi og geomorfologi, medens det andet beskriver forskellige jordes geotekniske egenskaber. Det tredje hovedafsnit beskriver grundvandsforholdene i Nigeria samt erosionsfaren i forskellige regioner både m.h.t. vind og vand. De to sidste hovedafsnit beskriver gennem en række artikler forskellige forhold, der har betydning for især vejbyggeri. Bogen kan være et udmærket supplement for læsere, der skal arbejde med regionale studier i Nigeria.

Henrik Breuning Madsen

Developments and applications of geomorphology. Ed. by John E. Costa and P. Jay Fleisher.

Springer, Berlin 1984. XIV, 372 s., ill. 25 cm. DEM 118.-.

I elva kapitel, skrivna av specialister inom sina respektive områden, ger boken en god översikt av den nya geomorfologiens användningsmöjligheter – ibland tillsammans med ingenjörsvetenskap – för utvecklings- och planläggningsuppgifter i moderna samfund. I flera av kapitlen ingår »case studies«, vilka kan vara till vägledning vid problemlösning i likartade situationer. Varje kapitel är försett med en lista över litteratur inom ämnesområdet och boken avslutas av ett sakregister.

Harald Svensson

The urban and regional transformation of Britain. Ed. by J. B. Goddard and A. G. Champion.

Methuen, London 1983. XXII, 281 s., ill. 24 cm. GBP 7.95.

Bogen beskæftiger sig med nyere tendenser i Storbritanniens regionale udvikling. Den indeholder 10 artikler, som tilsammen belyser emnet. Der fokuseres på økonomiske

og sociale udviklingstendenser, og arbejdsmarkedet anses for at være den organisatoriske baggrund for forandringer. Hver af artiklerne repræsenterer selvstændige studier, og samordningen er ikke særlig udtalt. Alligevel gives et godt indtryk af problemstillingen, og Goddards indflydelse på det samlede værk fremtræder tydeligt, ligesom hans berømte projekt »Urban Change in Britain« er udgangspunktet for flertallet af artiklerne. Bogen vil finde anvendelse såvel ved forskning og studier af regional udvikling som ved geografiske studier af Storbritannien.

Christian Wichmann Matthiessen

Applied environmental geochemistry. Ed. by Iain Thornton.

Academic Press, London 1983. XIII, 501 s., ill. 24 cm. USD 70.-.

Der gives i denne bog, der indeholder bidrag fra 21 forskere, en værdifuld samlet multidisciplinær fremstilling af de geochemiske faktorer, der påvirker kilderne, spredningen og ophobningen af elementer i miljøet. Elementer der har en mulig effekt på helbred og sygdomme i planter samt hos dyr og mennesker. Skønt hovedvægten er lagt på det praktiske anvendelsesaspekt, forsøger bogen ligeledes at påpege og bidrage til en bedre forståelse af fundamentale principper og processer af biologisk – kemisk natur, der styrer elementernes rolle i miljøet.

Bjarne Holm Jakobsen

Eberhard Czaya: Rivers of the world.

Cambridge University Press, Cambridge 1983. 248 s., ill. 25 cm. GBP 12,50.

Bogen giver en populær fremstilling af floden som naturfænomen, både som et led i den hydrologiske cyklus og som formdannende element. Gennem et omfattende verdensomspændende eksempelmateriale præsenteres forskellige flodtyper. Både flodens landskabsmæssige rolle, men også menneskets brug af floden gennem historien bliver gennemgået ledsaget af et rigt holdigt og illustrativt figurmateriale.

Bjarne Hom Jakobsen

An historical geography of Scotland. Ed. by G. Whittington, I. D. Whyte.

Academic Press, London 1983. VIII, 282 s., ill. 23 cm. GBP 79.80.

Skal man dømme efter litteraturudbruddet, er der i Skotland en lidenskabelig interesse for landets historie. Det kan derfor undre, at den historiske geografi, eksempelvis i forhold til England, er så relativt

sent udviklet. Nærtværende bog er ikke, og gør heller ikke krav på at være, nogen komplet fremstilling. Der er huller. Men forfatterne, elleve i antal, har haft den fornuftige ambition, at undgå den gamle tendens at fokusere meget stærkt på landbrug og rural bebyggelse. Desuden vil de, ifølge forordet, undgå at søge det sær-skotske med snævert nationalistisk syn. Der er da heller ikke megen sækkepibemusik i bogen, men som regel et fornuftigt materialistisk – i filosofisk forstand – syn på tingene.

Den skotske nation er et blandet folkefærd. Pictar, Bretoner, Angler, scoter, og skandinaver. Picterne, som er et romersk øgenavn for alle de barbariske stammer, som de havde vundet over, er de oprindelige. Men her gives der en ny fortolkning på andre folkeslags erobring af landet, end den hidtil gængse. Det påvises, at scoterne, der kom fra Irland og vikingerne fra Skandinavien slet ikke kom plyndrende med blodøksen forrest, men at de nådisgst fik lov til at bosætte sig på den ringeste eller ubenyttede jord. Det er også nyt, at den arealklasse i landbrugssystemet betegnes outfield, her tolkes som en relativ sen udvikling, efter den Sorte død. Tidligere var den henlagt mere ubestemt til the Dark Age.

Udviklingen af Skotlands industri og bysystem efter den industrielle revolution, er en fascinerende historie, men artikelopdelingen i bogen fører til en del gentagelser, samt en fraktionering, som bevirker at visse betyngningsfulde »bølger« i den historiske geografi udviskes. Hvert kapitel følges af en god littraturliste, men figurmaterialet er ret ujævnt fordelt.

Rolf Guttesen

W. H. Parker: The Soviet Union. 2. ed.

Longman, London 1983. 207 s., ill. 21 cm. GBP 6.95.

I serien om »The Worlds Landscapes« foreligger nu bogen om Sovietunionen. Efter indledende kapitler om natur- og kulturlandskabernes dannelse og historie følger bogens hoveddel. Den udgøres af fem kapitler, der strengt følger landets naturzoneopdeling: tundra, taiga, steppe, den aride zone og til sidst bjergbæltet. I disse kapitler lægges hovedvægten på at beskrive sammenhængen mellem morfologi, jordbund, vand, klima og vegetationen. Beskrivelserne af naturlandskaberne følges op af en mere summarisk oversigt over kulturlandskabet med ressourcer, produktion og bebyggelse.